

Індикатори успішності освіти в країнах Організації Економічного Співробітництва та Розвитку

Протягом минулих 50 років розширення освіти сприяло фундаментальним суспільним перетворенням в країнах Організації Економічного Співробітництва та Розвитку. Не завжди було можливо визначити кількість таких змін у часі: відсутність послідовних даних зробила фактично неможливим відстежувати темп змін майже до половини минулого століття. Дані про освітні досягненні не були достатньо стандартизованими до 1990-х. У випадку відсутності певних даних може бути використаний віковий метод виміру рівнів досягнення, щоб оцінити, скільки людей отримали освітні кваліфікації впродовж життя. Наприклад, відношення числа людей у віці 55-64 років, які мають учену ступінь до кількості тих, хто її отримав три або чотири десятиліття тому.

Цей метод занадто високо оцінює норми кваліфікації серед старшого покоління порівняно з молодшими групами людей, тому що це вимірює досягнення старшої групи після того, як ці особи мали можливість отримати кваліфікацію пізніше впродовж життя. Проте, тепер, коли отримані послідовні дані досягнень за останні десятиліття, ми у змозі також нанести на карту цей ефект "постійного навчання", порівнюючи кваліфікації, що тримаються тією ж категорією людей в різний час протягом їх життя. Дані свідчать про те, що підвищення досягнень у навчанні як у середній, так і у вищій освіті було не лише великим, але і заохочувалося стрімким загальним підйомом економічних і соціальних результатів покращення кваліфікації. Серед 34 країн ОЕСР, у більшості з яких кількість людей, що навчаються в коледжах впродовж минулих десятиліть зростає, все ще спостерігається підвищення оплати праці випускників вузів. Це вказує на те, що збільшення кількості високоосвічених працівників не призводить до зменшення в платі їх праці, що спостерігається серед працівників з низькою кваліфікацією.

В середньому у країнах ОЕСР протягом цього часу пропорція людей щонайменше з вищою середньою освітою піднялася від 45% до 81%, а пропорція людей з вищою освітою зросла від 13% до 37%.

Розвиток індикаторів був центральним для цього процесу вдосконалення розуміння результатів освіти і здатності країн обмінюватися набутим досвідом. У середині вісімдесятих стало очевидно, що відсутність міжнародних порівнянних статистичних даних перешкоджає здатності здійснювати порівняння та користуватися досвідом країн з успішними учбовими системами. Лише з розвитком міжнародних програм студентського обміну виникла можливість виявлення об'єктивних рівнів знань, вмінь та навичок студентів в різних країнах. Саме тому головним завданням ОЕСР у проекті «Індикатори Освітніх Систем» є вироблення надійних міжнародних індикаторів в широкому діапазоні освітніх тем. Проект розпочався у 1988 році і керується через мережу національних експертів ОЕСР. Спочатку ІОС включав стандартизацію існуючих даних про ресурси, організацію і рівні учбових систем, щоб зробити можливим їх міжнародну комаративність. Амбітність мети проявляється у її завданні і тому викликає неабиякий інтерес серед відповідних наукових кіл по всьому світу.

З одного боку індикатори - не більше ніж метрика для вимірювання процесу наближення до цілей. Але насправді їх роль важко переоцінити. Індикатори можуть негайно викликати занепокоєння у національній системі через слабкі освітні результати, виявлені у порівнянні з міжнародними еталонними тестами; іноді, вони можуть навіть заохочувати сильніші країни здо консолідації своїх позицій. Коли індикатори будують профіль високоефективних освітніх систем, вони можуть також інформувати про можливі проекти удосконалення слабкіших національних систем освіти.

Більш систематичний аналіз передбачає різне використання і вплив освітніх індикаторів ОЕСР:

- Показуючи, що можливо в освіті, індикатори вже допомогли країнам не лише оптимізувати існуючі освітні стандарти, але й висвітлити те, що стоїть за ними. Це включає з'ясування суті параметру стандарта, а іноді й зміну парадигм і переконань, які лежить в основі поточного освітнього курсу окремої держави.

- Індикатори допомогли цим країнам встановити реальні цілі, які були досягнуті іншими системами, визначити важелі освітніх стандартів та встановити траєкторії для реформ.

- Використовуючи індикатори як рекомендації, країни можуть краще виміряти темп прогресу в освіті і переглянути, як освіта викладається на рівні класної кімнати. Індикатори показують, що попри те, що освітню реформу важко ініціювати, вигоди по її завершенні отримують не тільки наступні уряди, а й цілі покоління.

Наводимо окремі групи індикаторів

Група А Результати діяльності освітніх закладів та вплив навчання

Індикатор А 1 До якого рівня дорослі навчалися?

Індикатор А 2 Скільки студентів закінчують середню освіту?

Індикатор А 3 Скільки студентів закінчують заклади вищої освіти?

Індикатор А 4 Які галузі освіти є найбільш привабливими для студентів?

Індикатор А 5 Чи студентське походження впливає на успішність студента?

Індикатор А 6 Чи студенти, яким подобається читання, є кращими читачами?

Індикатор А 7 Як успішність у навчання впливає на участь в ринку праці?

Індикатор А 8 Якими є доплати (премії) завдяки освіті?

Індикатор А 9 Які є фактори заохочення інвестицій в освіту?

Індикатор А 10 Скільки коштує найняти випускника?

Індикатор А 11 Якими є соціальні результати освіти?

Група Б Фінансові та людські ресурси інвестовані в освіту

Індикатор Б 1 Скільки витрачається на одного студента?

Індикатор Б 2 Яка пропорція національного багатства витрачається на освіту?

Індикатор Б 3 Скільки складає громадські та приватні інвестиції в освіту?

Індикатор Б 4 Якими є громадські витрати на освіту?

Індикатор Б 5 Як багато платять студенти та які громадські субсидії вони отримують?

Індикатор Б 6 На які ресурси і послуги витрачається фінансування на освіту?

Індикатор Б 7 Які фактори впливають на рівень витрат?

РОЗДІЛ В Доступ до освіти, участь та просування

Індикатор В 1 Хто бере участь в освіті?

Індикатор В 2 Скільки студентів вступають в заклади вищої освіти?

Індикатор В 4 Перехід від навчання до роботи: Де 15-29 літні ?

Індикатор В 5 Скільки дорослих беруть участь в освіті та навчанні.

РОЗДІЛ Г Навчальне оточення та організація шкіл

Індикатор Г 1 Як багато часу учні/студенти проводять у класі?

Індикатор Г 2 Яке співвідношення кількості студентів до одного вчителя і яка наповнюваність класів?

Індикатор Г 3 Скільки платять вчителям?

Індикатор Г 4 Скільки часу вчителі навчають?

Індикатор Г 5 Як організована підзвітність шкіл?

Індикатор Г 6. Єдність результатів навчання та можливостей.

Таким чином, індикатори грають важливу роль в оцінці освітніх систем. Оскільки якість міжнародних індикаторів поступово покращується, так само зростає і їх вплив на освітні системи.